

11.12.2017

Varesjärven hoito ry:n tiedote jäsenille

Päättävä vuosi 2017 on yhdistyksen 15. toimintavuosi. Yhdistyksen jäsenmäärä, noin 60, on pitkään pysynyt suhteellisen vakaana. Vuoden aikana on tullut muutama uusi jäsen ja toisaalta myös muutaman jäsen on irtisanoutunut yhdistyksen jäsenyydestä. Maksimissaan jäsenmäärä voisi olla noin 100.

Kuluvan vuoden aikana on yhdistyksen toimesta organisoitiin järvellä koneellista vesikasviniitttoa heinä- elokuun vaihteessa niiden mökkiläisten rannoilla, jotka olivat niiton tilanneet ja näiden omaan lukuun. Yhdistyksen lukuun niitettiin padolle johtavaa luusuaa sekä avattiin järven kaksi osaa yhdistävää salmea vesikasveista. Syksyllä yhdistyksen organisoimana ruopattiin ponttoonikaivurilla mökkiläisten rantoja ja näiden lukuun. Yhdistykselle ei aiheutunut kustannuksia. Ruoppauksen tilasi 18 mökkiläistä, jotka hankkivat itse asianmukaiset luvat ruoppaamiseen.

Järjestelmällinen kasvillisuus seuranta aloitettiin Varesjärvellä vuonna 2005

tekemällä kokonaisvaltainen kartoitus liittyen Varesjärven hoito ry:n järven tilan parantamisprojektiin. Silloin ongelmalliseksi koettiin lähinnä veneilyä, uimista ja kalastusta haitannut uposkasvillisuuden määrä. Valtalajiksi määritettiin ruskoärviä. Erityisesti matalat ranta-alueet ja järven puoliskojen välinen alue olivat ärviän pääesiintymisalueita. Ongelman ratkaisemiseksi tutkija suositteli veden pinnan nostoa ja vakioimista, joka sitten vuonna 2010 toteutuikin. Kartoituksen aikana perustettujen seitsemän kasvillisuuslinjan vuosittaisen tarkastelun perusteella ärviän määrä on pääsääntöisesti vähentynyt, joskin vuosittaista vaihtelua on jonkin verran. Ongelmallisimpia alueita ovat järven kapeikko ja sekä lahtien pohjukat.

Vuonna 2008 varsinkin järven eteläisimmältä linjalta löytyi yllättävän runsaasti vesihernettä, joka on osittain lihansyöjäkasvi ja irtokelluja, jonka paikka voi vaihdella. 2010-luvulla vedenpinnan vakioimisen jälkeisenä aikana on muutamia mielenkiintoisia ilmiöitä: parina vuonna järven itäpuoliskolla esiintyi paikka paikoin kohtalaisen kokoisia ahvenvitaesiintymiä, jotka sitten yllättäen hävisivät. Syytä voi vain arvailla. Muutamana viime vuonna yllättäen rantojen lähelle ilmestyivät valkoiset järvisätkinten kukkalauta. Alkuperäisessä kasvillisuuskartoituksessa ei ko, kasvia löydetty ollenkaan. Viime kesänä pelästytti oranssinen peitto tuulen alapuolisilla rannoilla heinä-elokuun vaihteessa. Kyse ei ollut varsinaisesta kasvista, vaan suopursun ruostesienen itiöiden massaesiintymisestä. Parina viime vuonna yhdistys on seurannut järvirutto nimisen uposkasvin aggressiivista leviämistä, jonka esiintymät ovat lisääntyneet aika lailla. Menneenä syyskesänä muutamana tyynenä päivänä itärannoilla esiintyi kelluvaa levää, joka saattaa olla jotain sini/viherlevää. Tarkka määrittäminen vaatisi laboratoriotutkimusta. Syynä saattaa olla vedessä olevien ravinteiden lisääntyminen runsaiden sateiden aiheuttamien valumien seurauksena. Toinen mahdollinen syy voi olla pohjamudassa olevan fosforin vapautuminen mudan sekoittumisen takia.

Oman ranta-alueen kasvillisuuden muutoksia voi seurata vertaamalla nykytilannetta vuoden 2005 kartoituksen tietoihin www.kettula.org/varesjarvi

Vuonna 2010 järven luusuan päähän valmistui pohjapato. Varesjärven hoito ry:n perustava kokous oli elokuussa 2002. Syynä yhdistyksen perustamiseen oli huoli järven veden laadusta, jota suuret vedenpinnan korkeuden vaihtelut huononsivat mm. aiheuttamalla suurta kasvimassan kasvua ja lahoamista järven pohjaan, mikä söi vedestä happea.

Vesiammattilaisten selkeä suositus oli, että paras keino veden laadun ja muutenkin järven virkistyskäytön parantamiseksi oli vedenpinnan pitäminen mahdollisimman vakioana pohjapadon avulla. Ely-keskus oli vahvasti mukana auttamassa monin tavoin patohankkeen edistymistä.

Usean vuoden sinnikkään työskentelyn tuloksena saatiin vihdoin vuonna 2009 Vaasan hallinto-oikeudelta rakentamislupa. Lupa sisältyi myös umpeen yhä enemmän kasvavan luusuaan (Linkinniemen takana) avattava uoma ja sen auki pitäminen.

Paikalla tehtiin talkoilla pohjatutkimus. Järvivettä on padon luona metrin verran, sitten on pehmeää mutaa kaksi metriä ja 3,3 metrin syvyydessä alkaa puhdas sininen savi, johon padon lankut upotettiin ja rannoille riittävän pitkälle, ettei ohivirtausta pääsisi syntymään. Padon yläreunaan Ely-keskuksen suunnitelman mukaan tuli leveä, loiva V-aukko. Sen ansiosta sateisina aikoina, kuten nyt tänä syksynä, veden pinnan noustessa myös virtaama kasvaa.

Pato rakennettiin 4.5.2010 suunnitelman mukaisesti 50 mm:n kestopuu ponttilaudoista, jotka painettiin saveen ponttoonikaivinkoneen kauhalla. Paikalla oli kaksi ammattimiestä ja useita talkoolaisia. Padon kummallekin puolelle rakennettiin työsillat. Sillat ovat tällä hetkellä päällekkäinen padon järven puolella. Pato varustettiin yläreunastaan vahvalla vaakasuoralla kestopuu-teräspalkilla, joka harustettiin rannoille painettuihin sähköpylväisiin.

Padon valmistumisen jälkeen todettiin, että padon lankkuseinää on syytä tukea lisää joen puolelta. Kesäkuussa 2011 sinne tuotiin 22 kuutiota seulokiviä. Kivien pinta painui, kun kivisäkit upposivat syvemmälle mutaan, mikä oli tarkoituskin. Vuotta myöhemmin tuotiin toiset 22 kuutiota. Tämä on toistaiseksi riittänyt. Joidenkin vuosien kuluttua tarvittaneen padon toimivuuden varmistamiseksi vielä lisää kiviä. Kivisäkit kuljettiin padolle helikopterikuljetuksella.

Padon toimivuutta ja käytännön säilymistä on tarkkailtu säännöllisesti mm. mittaamalla linjalangasta padon yläreunan pysyvyyttä. Mittauksissa on havaittu enimmillään muutaman millimetrin suuruista vaakasuoraa liikettä, joten tilanne on säilynyt vakaana. Säännöllisellä huolenpidolla ja mahdollisesti tarvittavilla varmistustoimenpiteillä padolla arvioidaan olevan kymmenien vuosien käyttöikä. Järven puolelle ei asenneta kiviä, jotta aikanaan kestopuun käyttöään lähetessä loppuaan, on mahdollista painaa uusi lankkuseinä kosketukseen nykyisen kanssa. Luusuaan padonrakentamisen yhteydessä avatulla uomalla on pyrkimys kasvaa umpeen. Uomaa on avattu vuosittain koneellisella niitolla.

Edellä kerottujen aiheiden lisäksi yhdistys tekee järjestelmällisesti veden korkeuden ja näkösyvyyden mittauksia. Tiedot ovat nähtävillä yhdistyksen kotisivuilla www.kettula.org/varesjarvi

Lisäksi yhdistys seuraa järviveden laatua, valuma-alueita ja jätevesiasioita.

Yhdistyksen kotisivuilta on nähtävissä hallituksen jäsenten vastualueet.

Tämän tiedotteen alussa mainitaan yhdistyksen jäsenmäärän pysyneen vakiona. Hyvää on se, että 2/3 on jäseniä. Mutta 1/3 varesjärveläisistä ei ole jäseniä, joten kasvupotentiaalia siis on. Jäsenmäärän kasvattamisen lisäksi olisi tärkeää olisi saada yhdistyksen aktiivisen toimintaan lisää väkeä. Vuosittain pidettävä yhdistyksen vuosikokous kesäkuun lopulla on oiva paikka osallistua ja tavata muita varesjärveläisiä.

Hallitus on tykönään miettinyt miten aktivoida varesjärveläisiä. Merkittävää on luonnollisesti se, mitä yhdistys ja sen hallitus saavat aikaan. Tähän liittyen yhdistys pyrkii lisäämään tiedottamista ja sitä silmällä pitäen tämäkin tiedote on laadittu. Tiedote lähetetään niille jäsenille, joiden sähköpostiosoite on yhdistyksen tiedossa. Hallitus ottaa mielellään vastaan ehdotuksia, yhteystiedot löytyvät yhdistyksen kotisivuilta www.kettula.org/varesjarvi

Varesjärven hoito ry:n hallitus toivottaa kaikille yhdistyksen jäsenille

LEPPOISAA JOULUA 2017 JA HYVÄÄ UUTTA VUOTTA 2018

VARESJÄRVEN HOITO RY
Hallitus